

УКРАЇНА

ПАТЕНТ

НА ВИНАХІД

№ 119510

СКЛАД ХАРЧОВОЇ ЕМУЛЬСІЇ

Видано відповідно до Закону України "Про охорону прав на винаходи і корисні моделі".

Зареєстровано в Державному реєстрі патентів України на винаходи
25.06.2019.

Заступник Міністра економічного розвитку і торгівлі України

Ю.П. Бровченко

(11) 119510

(19) UA

(51) МПК
A23C 11/04 (2006.01)
A23C 11/08 (2006.01)

---

(21) Номер заявки:	а 2018 03541	(72) Винахідники:	Устименко Ігор Миколайович, UA, Поліщук Галина Євгеніївна, UA
(22) Дата подання заявки:	03.04.2018		
(24) Дата, з якої є чинними права на винахід:	25.06.2019		
(41) Дата публікації відомостей про заявку та номер бюлетеня:	25.07.2018, Бюл.№ 14	(73) Власник:	НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ, вул. Володимирська, 68, м. Київ-33, 01601, UA
(46) Дата публікації відомостей про видачу патенту та номер бюлетеня:	25.06.2019, Бюл. № 12		

---

(54) Назва винаходу:

СКЛАД ХАРЧОВОЇ ЕМУЛЬСІЇ

---

(57) Формула винаходу:

Склад харчової емульсії, яка містить купажовану олію, воду та емульгатор, який відрізняється тим, що як емульгатор містить казеїнат натрію та емульгатор "Естер Твердий-2 (Т-2)", при наступному співвідношенні компонентів, %:

купажована олія	9,0-11,0
казеїнат натрію	4,5-5,0
емульгатор "Естер Твердий-2 (Т-2)"	0,10-0,20
вода	решта.

УКРАЇНА

(19) **UA** (11) **119510** (13) **C2**

(51) МПК

A23C 11/04 (2006.01)

A23C 11/08 (2006.01)

МІНІСТЕРСТВО
ЕКОНОМІЧНОГО
РОЗВИТКУ І ТОРГІВЛІ
УКРАЇНИ

(12) ОПИС ДО ПАТЕНТУ НА ВІНАХІД

- (21) Номер заявки: **а 2018 03541**
(22) Дата подання заявки: **03.04.2018**
(24) Дата, з якої є чинними права на винахід: **25.06.2019**
(41) Публікація відомостей про заяву: **25.07.2018, Бюл.№ 14**
(46) Публікація відомостей про видачу патенту: **25.06.2019, Бюл.№ 12**

- (72) Винахідник(и):
**Устименко Ігор Миколайович (UA),
Поліщук Галина Євгенівна (UA)**
- (73) Власник(и):
**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ,
вул. Володимирська, 68, м. Київ-33, 01601
(UA)**
- (56) Перелік документів, взятих до уваги експертизою:
UA 111425 U, 10.11.2016
UA 111423 U, 10.11.2016
UA 112302 U, 12.12.2016
RU 2431414 C2, 20.10.2011
UA 112513 U, 26.12.2016
Жмурина Н.Д. и др. Соєво-жировые эмульсии с оптимизированным жирнокислотным составом. - Вестник ОрелГИЭТ. - 2012. - № 3 (21). - С. 160-162
Матвеева Т.В. та ін. Купажі олій - джерело поліненасичених жирних кислот // Наукові праці ОНАХТ. - 2014. - Вип. 46 (2). - С. 210-213

(54) СКЛАД ХАРЧОВОЇ ЕМУЛЬСІЇ

(57) Реферат:

Винахід стосується складу харчової емульсії, що містить купажовану олію, воду та емульгатор, причому емульсія як емульгатор містить казеїнат натрію та емульгатор "Естер Твердий-2 (Т-2)".

UA 119510 C2

Винахід належить до молочної промисловості та може бути використаний для нормалізації сумішей при виробництві різних видів молоковісних продуктів.

Відомий склад емульсії, який містить: 5-90 мас. % масляної фази; 10-95 мас. % водної фази; 0,3-30 мас. % від водної фази одного або декількох білків гранул яєчного жовтка, одержаних з ліпопротеїну високої щільності (HDL) і фосвітину; і від 0,05 до 10 мас. % водної фази одного або декількох білків плазми яєчного жовтка, одержаних з ліпопротеїну низької щільності (LDL) і левітину [Патент РФ № 2431414, кл. A23L 1/24, бюл. № 29, 2011 р.].

Недоліками даного складу є високовартісний процес отримання білка з яєчного жовтка та занадто великий діапазон значень середнього діаметра жирових кульок в емульсії (0,5-200 мкм), що свідчить про її нестабільність та високу ймовірність розшарування під час зберігання, а також використання регуляторів кислотності, таких як оцтова, яблучна, лимонна кислоти, що обмежує її застосування у складі молоковісних продуктів.

Також відомий склад емульсії з оптимізованим жирнокислотним складом, де як жирову фазу використовують купажовані олії, а як емульгатор використовують сухе соєве молоко "Промікс".

Склад емульсії має наступне співвідношення компонентів, %:

купажована олія (лляна, соняшникова, рапсова)	45,1
сухе соєве молоко "Промікс"	2,27
вода	решта.

[Жмурина Н.Д., Большакова Л.С., Литвинова Е.В. Соєво-жировые эмульсии с оптимизированным жирнокислотным составом //Жмурина Н.Д., Большакова Л.С., Литвинова Е.В. //Вестник ОрелГИЭТ. 2012. - № 3(21). - С. 160-162.]

Недоліком складу емульсії є те, що використання як емульгатора сухого соєвого молока у кількості 2,27 % не дає змогу отримувати стійку емульсію з середнім діаметром жирових кульок не більше 2 мкм, так як сухе соєве молоко має низьку емульгуючу дію.

В основу винаходу поставлена задача удосконалення складу харчової емульсії, збалансованої за жирнокислотним складом, з покращеними фізико-хімічними характеристиками та органолептичними властивостями за рахунок комплексного застосування олеофільного ("Естер Твердий-2 (Т-2)") ТУ 22942814.001-2001 та гідрофільного (казеїнат натрію) емульгаторів.

Поставлена задача вирішується тим, що склад харчової емульсії містить купажовану олію, емульгатор, воду, згідно з винаходом як емульгатор застосовують казеїнат натрію та емульгатор "Естер Твердий-2 (Т-2)", за наступного співвідношення компонентів, %:

купажована олія	9,0-11,0
казеїнат натрію	4,5-5,0
емульгатор "Естер Твердий-2 (Т-2)"	0,10-0,20
вода	решта.

Причинно-наслідковий зв'язок між запропонованими ознаками та очікуваним технічним результатом полягає у наступному.

Як жирова фаза для збагачення харчової емульсії застосовується олія купажована, збалансована за жирнокислотним складом. В Україні купажовані олії виготовляють промислово відповідно до ДСТУ 4536:2006, з яких доцільно використовувати купажі з рафінованих дезодорованих компонентів.

Зважаючи на вказане, рекомендований склад рафінованих дезодорованих купажованих олій може бути таким:

- кукурудзяна та соєва у співвідношенні 40:60;
- соняшникова та соєва - 60:40;
- соняшникова та лляна - 85:15.

Для отримання стійких емульсій особливе значення має правильний вибір емульгаторів.

Білки як високополімери, що мають полярні і неполярні групи, також можуть адсорбуватися на поверхні розділення фаз. Існує деяка критична концентрація, після досягнення якої глобулярні білки починають проявляти поверхнево-активні властивості. Відомо, що комплексне використання жиророзчинних емульгаторів і водорозчинних стабілізаторів дозволяє отримувати найбільш стійкі емульсії.

Для отримання стійкої емульсії використовується олеофільний емульгатор марки "Естер Твердий-2 (Т-2)", білковий емульгуючий агент - казеїнат натрію. Особливості комплексного впливу на процес емульгування білка і емульгатора можна пояснити процесом зв'язування білка з молекулами поверхнево-активних речовин у водному розчині у вигляді гідрофобних

комплексів за рахунок взаємодії полярних груп зазначених речовин. Приклади рецептур харчової емульсії та її характеристики наведено у таблиці.

Таблиця

Приклади рецептур харчової емульсії та її органолептичні і фізико-хімічні показники

№	Рецептура	№ прикладу				
		1	2	3	4	5
1	Купажована олія, %	8,0	9,0	10,0	11,0	12,0
2	Казеїнат натрію, %	4,25	4,5	4,75	5,0	5,25
3	Емульгатор "Естер Твердий-2 (Т-2)", %	0,05	0,10	0,15	0,20	0,25
5	Вода, %	87,70	86,40	85,10	83,80	82,50
	Органолептичні показники	Емульсія білого кольору, рідка, неоднорідна консистенція, приємний смак та запах	Стабільна емульсія білого кольору, густа, однорідна консистенція, приємний смак та запах		Емульсія білого кольору, занадто густа, однорідна консистенція з відчутним присмаком емульгатора	
Фізико-хімічні показники готового продукту						
	Стійкість, %	94±1,07	100	100	100	100
	Середній діаметр жирових кульок, мк	2,2±0,07	1,99±0,06	1,95±0,07	1,90±0,05	1,88±0,04

- 5 Як видно з наведених у таблиці даних, для одержання емульсії високої якості до її складу слід вносити купажовану олію у кількості від 9,0 до 11,0, казеїнат натрію у кількості від 4,5 до 5,0 %, а емульгатор "Естер Твердий-2 (Т-2)" - від 0,10 до 0,20 %.

- 10 Технічний результат полягає у комплексному використанні казеїнату натрію та емульгатора "Естер Твердий-2 (Т-2)", що дає змогу отримувати стійку гомогенну емульсію для нормалізації молоковісних продуктів.

ФОРМУЛА ВИНАХОДУ

- 15 Склад харчової емульсії, яка містить купажовану олію, воду та емульгатор, який відрізняється тим, що як емульгатор містить казеїнат натрію та емульгатор "Естер Твердий-2 (Т-2)", при наступному співвідношенні компонентів, %:

купажована олія	9,0-11,0
казеїнат натрію	4,5-5,0
емульгатор "Естер Твердий-2 (Т-2)"	0,10-0,20
вода	решта.

Комп'ютерна верстка Л. Литвиненко

Міністерство економічного розвитку і торгівлі України, вул. М. Грушевського, 12/2, м. Київ, 01008, Україна

ДП "Український інститут інтелектуальної власності", вул. Глазунова, 1, м. Київ – 42, 01601